

Sygn. akt **IV Ka 1577/12**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie w IV Wydziale Karnym Odwoławczym
w składzie:

Przewodniczący: SSO Ryszard Małachowski (spr.)

Sędziowie: SO Elżbieta Zywar

SO Grażyna Sitko

Protokolant: Aneta Maziarek

przy udziale Prokuratora Prok. Okr. Anny Paździórko

po rozpoznaniu w dniu 6 lutego 2013 r.

sprawy **W. B.**

oskarżonego z art. 229 § 3 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie
VII Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w Policach

z dnia 18 lipca 2012 r. sygn. VII K 2/11

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę W. B. przekazuje Sądowi Rejonowemu Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie
VII Zamiejscowemu Wydziałowi Karnemu z siedzibą w Policach do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt IV Ka 1577 / 12

UZASADNIENIE

W. B. oskarżony został o to, że w dniu 27 lipca 2010r., w P., w trakcie kontroli drogowej podjętej wobec niego przez funkcjonariusza Komendy Powiatowej Policji w P. w związku z przekroczeniem prędkości podczas jazdy samochodem marki M. o nr rej. (...), udzielił funkcjonariuszowi policji asp. sztab. M. S. korzyści majątkowej w postaci pieniędzy w kwocie 150 złotych w banknotach o nominałach 100 zł i 50 zł w zamian za naruszenie przepisów prawa poprzez zaniechanie kontroli drogowej i realizacji wszelkich czynności związanych z kontrolą drogową, w tym takich jak nałożenia nań mandatu karnego w związku z popełnionym wykroczeniem z art. 92 § 1 kw i przypisanie stosownej ilości punktów karnych, to jest o czyn z art. 229 § 3 kk.

Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie wyrokiem z dnia 18 lipca 2012r., w sprawie o sygn. akt VII K 2 / 11, oskarżonego W. B. uznał za winnego tego, że w dniu 27 lipca 2010r., w P., usiłował wręczyć korzyść majątkową funkcjonariuszowi Komendy Powiatowej Policji w P. asp. sztab. M. S., w związku z pełnioną przez niego funkcją, za naruszenie przepisów prawa w ten sposób, że podczas przeprowadzania kontroli ruchu drogowego i ujawnienia wykroczenia, po żądaniu okazania dokumentów wymaganych w związku z kierowaniem pojazdem, położył w pojeździe służbowym na oparciu przedniego siedzenia banknoty polskie o nominałach o nominałach 100 PLN o numerze i

serii (...) oraz 50 PLN o numerze i serii (...) i zwrócił się o anulowanie kontroli, czyli o usunięcie zarejestrowanych materiałów stanowiących dowód wykroczenia oraz o zaniechanie prowadzenia postępowania mandatowego, wpisania naruszenia przepisu ruchu drogowego do ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego i przypisania odpowiedniej liczby punktów za naruszenie, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z powodu nie przyjęcia korzyści majątkowej, to jest czynu z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 229 § 3 kk i za ten czyn na podstawie art. 14 § 1 kk w zw. z art. 229 § 3 kk wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 pkt.1 kk warunkowo zawiesił na okres 2 lat próby.

Na podstawie art. 44 § 1 kk orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych w postaci banknotów polskich o nominałach 100 PLN o numerze i serii (...) i 50 PLN o numerze i serii (...), zarejestrowanych pod pozycjami 1 i 2 w wykazie dowodów rzeczowych nr 1 / 71 / 10, znajdującym się na karcie 30 i przechowywanych w depozycie w Narodowym Banku Polskim Oddziale Okręgowym w S. pod numerem (...).

Na podstawie art. 71 § 1 kk wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych, przyjmując, iż jedna stawka dzienna równa się 10 złotych, na poczet której na podstawie art. 63 § 1 kk zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania w dniu 27 lipca 2010r., przyjmując, iż jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm dziennym stawkom grzywny.

Rozstrzygnął o kosztach sądowych, w tym o opłacie.

Apelację od powyższego wyroku wywiedli prokurator oraz obrońca oskarżonego.

Prokurator skarżąc wyrok w całości, na niekorzyść oskarżonego, zarzucił mu obrazę przepisu prawa materialnego, to jest:

- art. 13 § 1 kk i art. 229 § 3 kk, poprzez przyjęcie, że oskarżony swoim zachowaniem usiłował popełnić przestępstwo przekupstwa, podczas gdy prawidłowa wykładnia art. 229 § 3 kk, w świetle dokonanych przez Sąd ustaleń, prowadzi do wniosku, że oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona z art. 229 § 3 k,

- art. 44 § 1 kk, poprzez jego zastosowanie jako podstawę orzeczonego przepadku na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych w postaci banknotów polskich o nominałach 100 PLN o numerze i serii (...) i 50 PLN o numerze i serii (...), jako przedmiotów pochodzących bezpośrednio z przestępstwa, podczas gdy ww. przedmioty nie były uzyskane w wyniku realizacji przez oskarżonego znamion przestępstwa, a jedynie służyły do jego popełnienia, co uzasadniało zastosowanie przez Sąd I instancji podstawy określonej w art. 44 § 2 kk.

Wobec powyższego wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez wyeliminowanie: z opisu czynu znamion usiłowania, a z kwalifikacji prawnej czynu art. 13 § 1 kk, oraz z podstawy wymiaru kary art. 14 § 1 kk, a nadto zmianę podstawy prawnej orzeczonego przepadku z art. 44 § 1 kk na art. 44 § 2 kk.

W toku rozprawy apelacyjnej obrońca oskarżonego, za jego zgodą, skutecznie cofnął apelację wniesioną na jego korzyść, wobec czego pozostawiono ją bez rozpoznania, natomiast prokurator złożył alternatywny wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wywiedziona w niniejszej sprawie apelacja prokuratora okazała się zasadna o tyle, że doprowadziła do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego jej rozpoznania.

Nie przesądzając przyszłego rozstrzygnięcia stwierdzić należy, że podstawę wyroku może stanowić tylko całokształt dowodów i okoliczności przeprowadzonych i ujawnionych w toku rozprawy głównej, przy czym na Sądzie orzekającym ciąży obowiązek badania i uwzględniania okoliczności przemawiających zarówno na korzyść jak i na niekorzyść oskarżonego, a korzystając z prawa swobodnej oceny dowodów, przekonanie swe co do sprawstwa oraz przyjętej kwalifikacji prawnej, jak też orzeczonej kary powinien Sąd wyargumentować logicznie i przekonująco w oparciu o

całość materiału dowodowego wskazując jednocześnie jakie fakty uznał za udowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych – po myśli art. 424 § 1 i 2 kpk - w pisemnym uzasadnieniu. Kontrola odwoławcza trafności orzeczenia jest ograniczona i polega na sprawdzeniu, czy materiał dowodowy został prawidłowo zgromadzony, czy jego ocena została dokonana z uwzględnieniem reguł określonych w art. 4 kpk, art. 5 kpk i art. 7 kpk, a więc czy jest bezstronna, nie narusza zasad swobodnej oceny dowodów i czy zgodna jest z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, zwłaszcza czy nie zawiera błędów natury logicznej.

Sąd Okręgowy podziela pogląd, według którego: „ Sąd odwoławczy kontroluje zasadność orzeczenia Sądu pierwszej instancji, a nie jego uzasadnienie. W uzasadnieniu przedstawiany jest tylko tok rozumowania Sądu pierwszej instancji, który doprowadził do wydania konkretnego orzeczenia. Jeżeli więc uzasadnienie orzeczenia pozwala na kontrolę instancyjną, nawet utrudnioną, a nie uniemożliwia jej, to spełnia wymogi art. 424 kpk ” (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dn. 7 stycznia 2009r., sygn. akt IV KK 368 / 08, OSNwSK 2009 / 1 / 17), przy czym, „ treść uzasadnienia musi ustalać a posteriori proces myślowy, który przebiegał w czasie narady, poprzedzając wydanie wyroku ” (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dn. 6 października 2009r., sygn. akt WA 31 / 09, OSNwSK 2009 / 1 / 1936), jednakże, w sprawie niniejszej, zaniechano sporządzenia pisemnych motywów wyroku w ogóle. Sąd Okręgowy w pełni podziela zaś stanowisko, według którego „ zignorowanie przez sąd I instancji obowiązku wyjaśnienia przyczyn, z powodu których wydał orzeczenie lub jego istotną część nie tylko utrudnia, ale wręcz uniemożliwia merytoryczną kontrolę wyroku. Kontrola prawidłowości orzeczenia, którą dokonuje Sąd w toku postępowania odwoławczego nie może opierać się o domniemanie co do motywów, które powodowały Sądem meriti wydającym wyrok, lecz winna odnosić się in concreto do poszczególnych zarzutów postawionych przez apelującego wobec równie klarownych rozstrzygnięć ” (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dn.8 września 2011r. sygn. akt II AKa 239 / 11, LEX nr 1112488).

Przekładając poczynione rozważania na realia niniejszej sprawy, stwierdzić należało, że brak pisemnego uzasadnienia zaskarżonego wyroku uniemożliwił prześledzenie toku rozumowania Sądu Rejonowego. Tym samym, uniemożliwił nie tylko zbadanie prawidłowości dokonanej przez Sąd Rejonowy, a kwestionowanej przez prokuratora, oceny prawnej przypisanego oskarżonemu czynu, ale nawet oceny zgromadzonych w toku procesu dowodów i zasadności ustaleń tego Sądu, co do sprawstwa i winy oskarżonego. Szczególnie brak podstaw dla oceny powodów, dla których Sąd ten odmówił waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego, który nie przyznał się do popełnienia zarzucanego czynu, ani dla stwierdzenia czy w ogóle zweryfikował jego linię obrony, to jest, że przedmiotowe banknoty wyjął z dokumentów podanych funkcjonariuszowi podczas kontroli i położył je odruchowo, jedynie na chwilę i nie w celu wpłynięcia na kontrolującego go policjanta. Nie ma również żadnej możliwości kontroli instancyjnej poglądu Sądu Rejonowego w zakresie subsumcji prawnej ustalonego przez ten Sąd w toku postępowania dowodowego naruszającego prawo zachowania W. B., wyrażonego przypisaniem oskarżonemu usiłowania dokonania czynu z art. 229 § 3 kpk. Nie sposób również zweryfikować, jakie okoliczności (tym bardziej, czy prawidłowo) Sąd I instancji poczytał oskarżonemu na jego korzyść, a jakie na niekorzyść przy rozstrzygnięciu o karze, w tym w zakresie zasadności zastosowania środków o charakterze probacyjnym.

W takiej sytuacji, w ocenie Sądu odwoławczego, nie sposób przeprowadzić rzetelnej, wyczerpującej kontroli instancyjnej. Badanie, czy materiał dowodowy zgromadzono niewadliwie, czy jest kompletny i czy daje w pełni podstawy do poczynienia prawidłowych ustaleń faktycznych, pozwalających na rozstrzygnięcie o odpowiedzialności karnej oskarżonego, jak i o ewentualnej karze, nie jest rolą Sądu odwoławczego. Takie działanie, w istocie pozbawiłoby oskarżonego (oraz oskarżyciela publicznego) prawa do dwuinstancyjnego postępowania przed Sądem. Sąd postulowany apelacją wniosek zmierzający do zmiany zaskarżonego wyroku, co musiałoby wiązać się z odmiennymi od przypisanych oskarżonemu ustaleniami w zakresie sprawstwa i winy, nie mógł być w żadnej mierze skutecznym.

Rozpoznanie sprawy ograniczono - po myśli art. 436 kpk - do stwierdzenia powyższego uchybienia, bowiem okazało się to wystarczające do wydania orzeczenia, a jednocześnie rozpoznanie pozostałych uchybień wskazanych w środku odwoławczym, byłoby na obecnym etapie procesu przedwcześnie.

Wobec powyższego, nie przesądzając ostatecznego sposobu rozstrzygnięcia sprawy należało, na podstawie art. 437 § 1 kpk, zaskarżony wyrok uchylić i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu Szczecin Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie.

Sąd I instancji przy ponownym rozpoznaniu sprawy będzie miał obowiązek ponownie przeprowadzić postępowanie dowodowe, aczkolwiek z uwagi na znaczące wykroczenie przez Sąd pierwszoinstancyjny orzekający dotychczas w tej sprawie, poza zakres niezbędny, a jednocześnie wystarczający do poczynienia prawidłowych ustaleń faktycznych, ponownie procedujący Sąd meriti będzie uprawniony skorzystać z dyspozycji art. 442 § 2 kpk i ujawnić bez ich bezpośredniego przeprowadzania wszystkie dotychczas przeprowadzone dowodu zarówno z zeznań świadków, jak też dokumentów, które nie były wprost związane z przebiegiem zdarzenia będącego przedmiotem osądu. Przesłuchując zaś ponownie oskarżonego oraz świadka M. S., czynności z ich udziałem wykona na tyle starannie, że nie będzie potrzeby ich ponownego wzywania, jak to miało miejsce w postępowaniu zakończonym uchylonym wyrokiem. Nadto dokonując wykładni zarzucanego oskarżonemu czynu Sąd Rejonowy będzie miał na uwadze, że występki z art. 229 § 3 kk dokonany jest przez sam fakt udzielania, a nawet obietnicy udzielenia korzyści majątkowej i nie jest niezbędnym dla bytu tego występku przyjęcie takiej korzyści przez osobę pełniącą funkcje publiczną w związku z pełnieniem tej funkcji. Przy ewentualnym orzekaniu w przedmiocie grzywny za występki z art. 229 § 3 kpk, Sąd Rejonowy winien mieć na uwadze, że w tym wypadku mowa jest o korzyści majątkowej, ale jednocześnie uwzględni fakt istnienia zakazu z art. 434 § 1 kpk. Także rozważenia wymaga w wypadku ustalenia sprawstwa i winy oskarżonego prawidłowa podstawa prawna środka karnego przepadku zabezpieczonych do sprawy pieniędzy – z pewnością nie są to przedmioty pochodzące z przestępstwa.

Wreszcie, co w kontekście stwierdzonych uchybień należy szczególnie podkreślić, po ponownym przeprowadzone przewodu sądowego, poczynione w jego następstwie ustalenia, proces dochodzenia do nich, w tym oceny przeprowadzonych dowodów, a następnie w wypadku ustalenia sprawstwa i winy – subsumcja prawna czynu oskarżonego winny zostać przedstawione w uzasadnieniu wydanego wyroku, sporządzonym zgodnie z art. 424 kpk, które pozwoli na skontrolowanie jego poprawności tak stronom, jak i Sądowi odwoławczemu, w razie ponownego zainicjowania postępowania odwoławczego.

SSO Elżbieta Zywar SSO Ryszard Małachowski SSO Grażyna Sitko